

KÅRÖD- HEDE

Bladet nr 11: 2000

Organ för släktföreningen Kåröd-Hede, Myckelby, Orust

ORDFÖRANDES SPALT

Åren går väldigt snabbt när man ser bakåt och sannerligen ganska fort även i andra riktningen! Till årets upplaga av Kåröd-Hede-bladet har vi fått ett mycket intressant bidrag, nämligen utdrag ur Frank Johnards dagbok från en seglats i tidig ungdom. För detta tackar vi särskilt Olof Johnard, vår vice ordförande, som har sammanställt materialet. Dessutom ett varmt tack även till Olofs syskon Bengt och Ulla för att de låter oss ta del av detta material.

Fler berättelser i stil med denna önskas för framtida tidningar! Det är säkerligen många i släkten som kommer att uppskatta att läsa om släktens bedrifter, i stort som i smått, vad som sig tilldragit i unga år eller på äldre dar. Tänk efter, visst finns det egna eller inom familjen intressanta upplevelser som ni kan dela med er av! Många av er har kanske intressanta arbets-och/eller reseupplevelser att berätta om eller liknande. Tveka inte, maila eller skicka med Postverket in era bidrag så att det i **god tid** kan gås igenom och förberedas för nästa år upplaga av Kåröd-Hede-bladet.

Styrelsen har beslutat att årsavgiften för år 2001 fortfarande skall vara 50:-. I år är dock inte avsändaradressen förtryckt på inbetalningstalongerna utan den får ni vänligen fylla i själva.

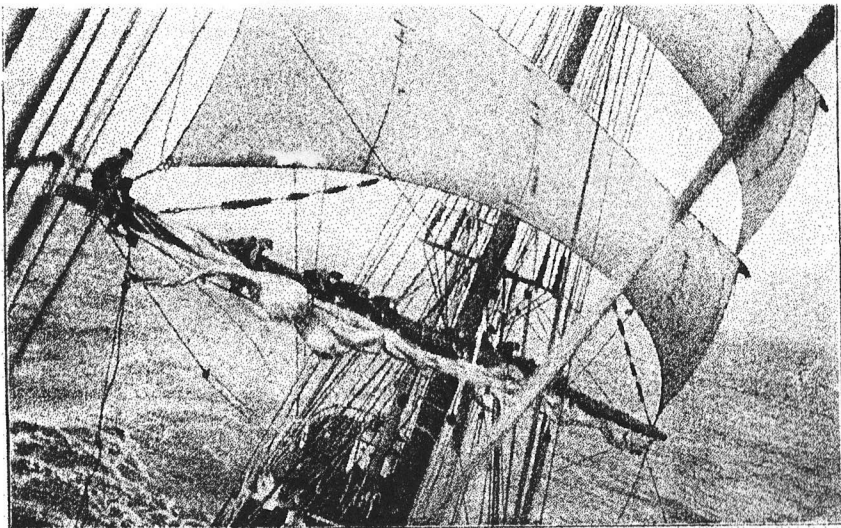

God Jul och Gott Nytt År

önskar

Barbro Lundgren

Ett nytt storsegel slås under rån sedan den gamla duken trasats av stormen.

”Hurrah, nu äro mina segelfartygsmånader gjorda och jag lär väl inte komma ut på något mera segelfartyg fast det nog är rätt så trevligt on board på dem ibland.” Så slutar den nittonårige Frank Johnard (1909-1969) sin dagbok, som han förde på barkskeppet Winterhude på resa från Dunkerque till Peru och tillbaka till Antwerpen. Resan påbörjades den 12 februari 1928 och den sista dagboksanteckningen gjordes den 15 november.

Winterhude gick av stapeln 1898 i Bremerhaven och ägnas en uppsats av Heinz Burmester i Longitude nr 24. Av den kan man inhämta, att hon var den sista i en serie tremastade segelfartyg. Med sin längd på 81 m och bredden 12 m och med en stormast som sträckte sig 48 m ovan lastvattenlinjen var hon en imponerande syn under segel.

1925 förvärvade den siste store segelfartygsredaren Gustaf Erikson i Mariehamn på Åland fartyget, som under sina sista 15 år fick gå i trampfart på de sju haven, vetraden på Australien, guano från Peru för att bara nämna några.

Sjömanslivet på en windjammer med dess blandning av hårt arbete, enformighet och dramatik speglas på ett konkret och livfullt sätt i dagboksanteckningarna och några utdrag kan väl ha sin plats i Kåröd Hedebladet. Släktens historia visar oss yrkesliv inom jordbruk och sjöfart, som vanligt är på Sveriges västra kust. Frank Johnard valde liksom sin far Johan Otto sjölivet och styrmans- och sjökaptens-examen och anställning som befälhavare i Ahlmarks rederi i Karlstad följde under 30-talet.

En mer litterär framställning av just denna resa har gjorts av den finlandssvenske författaren Håkan Mörne i boken De äventyrliga vägarna (Helsingfors 1929).

Dagbok förd av Frank Johnard ombord å S/v WINTERHUDE på resa från Dunkerque till Peru 1928

Dunkerque Söndagen den 12/2- 28

I kväll fått order att gå i morgon kl. 4 fm. ifall vädret är gynnsamt. Legat här i ungefär fyra dagar i väntan på vind.

Måndagen den 13/2

Avgick vid 5-tiden. Hade två timmar bogser. Var uppe o lossade seglen på storen. Rev sönder nävarna. Senare på kvällen börjat blåsa litet Beslagit storen o övra brammen. Vi vände varje timme o frivakten måste ut varje gång. Undra på att man är sömnig när man inte får sova mer än en halvtimma i stöten.

Tisdagen den 14/2

Ungefär samma väder och vind som under gårdagen. Ha gigat och gårdat focken så nu kan vi vända på vakten som väl är. Vinden är ungefär W till S. Hoppas dock att den drar sig till Nord-kanten under dagens lopp. Bär gat underbrammarna. Ligger för över- o under märs.

Onsdagen den 15/2 Torsdagen den 16

Samma vind men hårdare, ha drivit tillbaka. Half storm råder.

Fredagen den 17

Full orkan. Vi ha drivit tillbaka. Passerade Dunkerques fyr med aktern före i natt. Ligger bara för stumparna dvs undre märsarna. Vi ränner iväg med ungefär nordlig kurs. Hög sjö. Har inte vänt på tre vakter. Antagligen äro de rädda för att komma för nära kusten. Har tagit tre foto idag.

Lördagen 18

Stormen blåst halsen av sig på 12 -4 vakten. På morgonvakten satt till storstäng, för- o storövermärs samt innerklyvare. Går ungefär W S W.

Undermärsbrassen sprang i natt. Skar in en ny på vår vakt. Måste i natt ha livlina om oss till rors emedan ratten slängde så starkt. En man blev kastad över ända och slog sig i huvudet och överarmen av rattspakarna. Han måste lägga upp i natt men är nu åter på vakt. Vattenransoneringen har börjat, får en pyts om dagen till varje skans. Har ej haft en hel frivakt sedan vi lämnat hamn.

Söndagen d. 19.

Fint väder, för nästan alla segel, men vi gå fortfarande icke kurs. Har idag flyttat till Babord skans. Har blivit lamprimmare. Har haft ute o vädrat kojkläder idag. Allting är så fuktigt i skansen. Durken är våt för jämnan. Ingen kamin. Har tagit två foto idag. Frampå kvällen blev det total stiltje.

Måndagen d. 20.

Fortfarande stiltje. Litet disig luft. För alla segel utom röjel och stor.

Tisdagen d. 21.

Alla segel tillsatta. Sguerat upp rårna för god vind. Härligt väder. Klar luft. Äro ungefär vid Dover. Gör ungefär 2 knop.

Onsdagen d. 22

Fortfarande fint väder. God vind. Gör en 3 a 4 mil. För alla segel. Styr SW t W 1/2. Det har blivit mycket varmare i luften. Skansdurken har äntligen blivit något så när torr. Har börjat friska i på kvällsvakten.

Torsdagen d. 23.

Fortfarande god vind, vi gör ungefär 7 . 8 mil. Härligt väder. Har passerat Landsend. Mötte en tysk passagerareångare i förmiddags, som kom nära intill oss och hälsade med flaggan. Beslagit mesan emedan den inte kan dra något med den här vinden. Arbetet hela förmiddagsvakten med att få upp ankarna på backen o surra dem. Har varit akterut o fått ut hundra cigaretter i dag. Har eftermiddagsfrivakten.

Fredagen d. 24.

Vinden skralat något. Var tvungna att gå bidevind i ungefär tre timmar, sedan blev vinden mer ostlig igen så vi kunde gå kurs. Gjorde ungefär 8 - 9 knop. Bärgat røjeln.

Lördagen d. 25.

Vinden två"streck för om tvärs. Regnigt o grått. Gör god fart, elva knop. På eftermiddagsvakten bärgat föröverbrammen o mesan. Kursen SW t W 1/2W. Går dyning o sjö. Rullar rätt så kraftigt Beräkna en 5 a 6 dagar till passaderna med denna farten.

Söndagen d. 26.

Gått kurs hela tiden ända till vid 12-tiden idag, då vinden började dra sig över på"Västkanten. Måste bärga storen och bägge överbrammarna i natt. Skotet till storstänget sprang, seglet slog så gnistorna yrde. Fick dock det hastigt nedhalat... Blev avbruten just nu, emedan vi skulle sätta till storen o föröverbrammen. Det har varit ett väldigt flängande mycket värre än på en vardag. Timmerman är sjuk, det är något åt lungorna, så vi får jobba desto mera, vi som är kvar. Hörde just av rorsman när jag var borta med akterlanternan att det gick kurs igen. Vi ligga nu för styrbords halsar. Nu strax skall jag ha rortörn så jag får väl fortsätta skrivandet på frivakten. Det går hög NW dyning

Tisdagen d 3

Ingen omväxling i varken det ena eller det andra. Allt går sin jämna "lunk".

Onsdagen d 4

Har tagit upp ankarna på backen. Går bidevind. Vinden SO. Hade 56 minuter kvar till linjen i dag vid middagstiden.

Torsdagen d 5

Passerat linjen vid 12-tiden i natt. I morgon blir det antagligen att passa upp för tjära. Alle man förut förutom segelmakaren och kocken ha ej passerat ekvatorn förr. Jag ligger just nu på min utkik på backen o skriver det här. Det är ett väldigt

fint månsken, så det är lika ljust som på dagen. Har varit stiltje men börjar nu friska lite. Går ungefär SW. Har just fått slut på mina apelsiner, så nu blir det att suga på ramarna igen på nattvakterna.

Fredagen d 6

Det blev ingen döpning av. Vi voro för många som ej passerat. Men bestå för linjen få vi göra. Vi få två flaskor förut varje dag. Jag bestod en flaska genever i går. Mörne har suttit hela förmiddagen o försökt harpunera djävulsrockor men kom ej åt att göra ett kast en gång för de gick för djupt. Vi ha just Galapagosöarna i sikte. Ha passerat Chatham o Indefatigable samt Abermarl öarna. Är just tvärs av den sistnämnda. Våldsamt hett är det.

Påskaft. Lördagen d 7

Ha passerat ekvatorn tre gånger emedan vinden brassar emot så att vi måste gå norr om Galapagosöarna. - Vi blev allesammans tjärade i går kväll. Så att man slapp inte alldeles undan dopet. I dag min nittonde födelsedag o tillika påskafton, Men vi få nog inga andra ägg än Stavangerägg. - Hurra! Äntligen fångat en haj. En sk blåhaj ungefär två meter lång. Skar av alla fenorna o satte dem på klyvarbomsnocken. Jag skar ut ett par hajtänder som souvenirer. - Klippte mig i dag.

Söndagen d 8

Nästan stillt. Fint väder. Bidevindar. - Fullt med eboniter, ett slags makrillart men en 8 gånger så stor som makrillen, simmar framför bogen. Alle man var där med rev och försökte fånga dem. Vi fick upp två och det räckte till alla man till kvälls"käk".

Måndagen d 9

Fint o stillt. Ingenting nytt i dag. Allt går i de gamla gängorna.

Tisdagen d 10

Samma väder. Börjat knacka rost igen.

Onsdagen d 11

Fortfarande nästan stiltje. Ha nu legat så här o kajkat mellan 2* N o ½ S i 8 dygn. Var ute i dag tillsammans med Mörne o tredje styrman o tog kort utav skutan. Passade på att på samma gång få mig ett dopp. Tog fyra foto. Ha börjat måla skansen på frivakten, så ligger ute på däck varje natt.

Torsdagen d 12

Stiltje. Ha legat i stiltjen nu i 10 dygn. Vi ha varit söder om linjen flera gånger men drivit tillbaka igen. Det är fina dagar bara ej solen brände så hett.

Fredagen d 13

Samma väder. Kommer en liten bris då o då för att strax mojna av igen. Det finns skutor som legat här i 6 månader o ej kommit ur stiltjebältet. - Har vaskat kläder i dag.

Lördagen d 14

Äntligen börjat blåsa litet i dag vi åttatiden. Slutat jobbet vi 5-tiden.

Söndagen d 15

Fortfarande laber bris. Går bidevind. Vinden ungefär O.S.O. Långtråkigt. Allmän försovning.

Utdrag ur vårt släktregister - IV

1.3 Olof Nilsson g.m. f 19 apr 1793 d 16 jan 1884
Maka Brita Pehrsson, Kärrslätt, Stenkyrka

Barn

1.5.1 Niklas Ardahl f 26 jun 1826 d omkr 1914
1.5.2 Johan Ardahl Olsson f 10 jan 1827 d
1.5.3 Pehr Ardahl Olsson f 29 jan 1829 d
1.5.4 Lars Ardahl f 08 mar 1834 d 1836
1.5.5 Anna Ardahl f 29 dec 1836 d

1.6 Inger f dec 1796 d 1878

Make Olof B Åkerström My sn

Som barnlös änka hjälpte hon sin syster Sofia på Arendal

1.7 Brita Nilsson, Kåröd, Myckleby f 30 mar 1799 d 05 sep 1891

Make Samuel Larsson, Coopverdie skeppare och åbo i Hede, My sn f 15 jan 1792 d 07 apr 1852

1.7.1 Niklas Samuel Hedström, dog i Suva Fiji f 03 sep 1821 d 11 feb 1900

1.7.2 Inger Samuelsson, dog på Buvenäs f 04 sep 1822 d 18 jun 1866

1.7.3 Maria Christina Samuelsson f 13 mar 1824 d 09 dec 1879

1.7.4 Lars Hedström, dog i Melbourne f 15 aug 1826 d 07 jan 1854

1.7.5 Johanna Sofia Samuelsson, dog av slag f 26 jan 1828 d 21 aug 1829

1.7.6 Otto Hedström, dog av blodförgiftning f 05 sep 1830 d 03 okt 1858

1.7.7 Johanna Sofia Hedström f 28 sep 1832 d 25 okt 1889

1.7.8 Matilda Samuelsson, född tvilling f 01 dec 1834 d 12 sep 1898

1.7.9 Christina Samuelsson, född tvilling f 01 dec 1834 d 21 jun 1835

dog av förkylning

1.7.10 Johannes Samuelsson, dog av slag f 27 apr 1837 d 23 maj 1840

1.7.11 Simon Hedström, Handlande Varekil f 08 jul 1839 d 03 okt 1911

1.7.12 Christina Samuelsson, dog på Houg f 18 sep 1841 d 13 nov 1914

1.7.13 Charlotta Samuelsson, dog på St. Hässleröd f 21 okt 1844 d 21 okt 1916

1.7.14 Britta Samuelsson, drunknade i gårdsbrunnen f 23 okt 1845 d 12 jun 1847

Styrelsemöten samt förslag till nya stadgar

Under det gångna året har vi haft 2 styrelsemöte där vi diskuterat vad göra för att få liv i släktföreningen. Bl. a. diskuterades förslag till nya stadgar. Dessa förslag skickas nu med som bilaga. Vi önskar att ni läser igenom förslaget och om ni godkänner det så kryssar ni i rutan vid JA på inbetalningskortet och ni inte godkänner kryssar ni naturligtvis i rutan NEJ. Skulle det vara så att ni säger NEJ, vore vi mycket tacksamma för en motivering därtill. Detta räknas som en första omröstning för ändring av stadgarna. Den andra och slutliga omröstningen sker i samband med det planerade släkt/årsmötet i september 2001.

Gällande nästa årsmöte återkommer vi med det längre fram till våren/försommaren 2001. Det beräknas dock bli omkring den 1 september och vi funderar dock på en båtut med utgångspunkt från Uddevalla.

Vad gäller vår hemsida så är det på gång så smått. Mikael kommer att ta itu med detta snarast, MEN han måste ha mera kött på benen med bl. a. bilder och texter. Dessutom önskar han hjälp från någon att samarbeta med och som är bra på grafik vad gäller hemsidans utseende. Det måste ju finnas åtskilliga som är duktiga på det! Själv kommer han att handha den tekniska delen. Vänligen ta kontakt med Mikael Lundgren, mail-adress se nedan.

Skall vi få liv i föreningen så måste något göras! Och det snart! Att använda mail borde kunna ge många nya kontakter och mycket utbyte i olika former och det är ett lättvindigt sätt att kommunicera på!

KÅRÖD-HEDE Släktförening, c/o Barbro Lundgren Skolgatan 19, 447 30 Vårgårda

Ordförande Barbro Lundgren, 0322 - 62 35 10

Vice Ordförande Olof Johnard, 031 - 40 75 06

Sekr./Kassaförv. Barbro Lundgren,

Arkiv Gunnar Josefsson, 0304 - 430 40

Släktföreningens postgiro 942614-9

KÅRÖD-HEDEs hemsidadress på Internet är inte klar

Ansvariga:

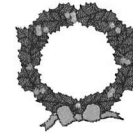
Mikael Lundgren, e-mail mikael.lundgren@home.se

Barbro Lundgren, e-mail barbro.lundgren@home.se

KÅRÖD-HEDE-Bladet

Ansvarig utgivare: Barbro Lundgren

Vi önskar alla kära släktingar

*God Jul och
Gott Nytt År*

Brita o Bengt Olof Bengtson

Ragnhild Byholt m. fam.

Ulla o Lasse Dahlqvist

Anne Frahm

Ulla o Karl Hagsköld

Gunnar Hagsköld

Ingrid, Johan, Ylva o David Hagsköld

Birgitta o Olof Johnard

Marie Johnard

Ruth o Gunnar Josefsson

Bo Langley

Victoria Langley

Barbro Lundgren

Mikael Lundgren

Magnus Lundgren

Olov Olovsson

Margit Tängerstad